

دکتور لعل زاد
لندن، دسمبر 2013

قابل توجه علاقمندان تاریخ کشور:

دوستان ارجمندی خواهان تهیه فهرست آثار مهم تاریخی از اوایل سده هجدهم (به قدرت رسیدن قبایل "افغان" در خراسان: 1700 م) تا اواخر سده نزدهم (ایجاد دولت حاصل "افغانستان" توسط انگلیس و روس: 1900 م) شده اند.

تهیه فهرست این آثار و مطالعه آن برای پژوهشگران تاریخ کشور زمینه آن را مساعد می سازد تا:

1. چگونگی نام گذاری "افغانستان" از یک منطقه کوچک، تطبیق تدریجی آن به مناطق بزرگتر (در منابع انگلیسی) و سرانجام برای کشوری را درک کنند که جغرافیای آن در زمان عبدالرحمن خان شکل میگیرد و استقلال آن در زمان امام الله خان حاصل میشود،

2. با چگونگی کاربرد نام خراسان برای این حوزه بزرگ در منابع اصیل زبان فارسی آشنا گردند.

تهیه چنین فهرستی در نیمه اول سده بیستم (از 1901 تا 1964 م) نیز نشان میدهد که چگونه ناسیونالیزم افغانی (با مقالات طرزی در سراج الاخبار) و تاریخ سازی جعلی (با مقالات غبار در مجله کابل) بنیاد گزاری شده و توسط کهزاد و حبیبی به پایه اكمال میرسد.

فهرست یکتعداد آثار مهم (تصورت کرونولوژیک) در زیر درج گردیده است. از دوستان و علاقمندان مسایل تاریخی کشور صمیمانه آرزو دارم آثار مهمی را که در این لیست ذکر نشده است، با نام کتاب، نویسنده و سال چاپ آن تحریر نمایند تا فهرست کامل این آثار تهیه و ترتیب گردد:

الف: آثار مهم فارسی:

1. تاریخ احمد شاهی (حسینی)، 1773
2. واقعات شاه شجاع (شاه شجاع)، 1834
3. تاریخ احمد (عبدالکریم منشی)، 1850
4. نوای معارک (عطامحمد)، 1855
5. تاریخ وقایع افغانستان (علیقلی میرزا)، 1857
6. ضمیمه واقعات شاه شجاع (افسوس ناظرین حسین هروی)، 1862

7. تاریخ سلطانی (سلطان محمد درانی)، 1864
8. حیات افغانی (حیات خان)، 1865 (صرف ترجمه انگلیسی آن وجود دارد)
9. گلشن امارت (نورمحمد نوری)، 1870
10. تاج التواریخ (عبدالرحمن خان)، 1904
11. سراج التواریخ (کاتب)، 1913
12. سراج الاخبار (مقالات طرزی)،
13. مجلة کابل (مقالات غبار)،

آثار مهم انگلیسی:

1. زندگینامه میرویس، 1724
2. خاطرات کروزینسکی، 1733 (ترجمه نشده)
3. سفرنامه فاستر، 1798
4. گزارش سلطنت کابل الفنستون، 1815
5. سفرنامه موکرافت، 1824
6. سفرنامه میسن، 1832 (ترجمه نشده)
7. سفرنامه برنز، 1832
8. سفرنامه برنز، 1836 (ترجمه نشده)
9. آریانای ویلسن، 1841 (ترجمه نشده)
10. تاریخ فیریر، 1858
11. نژاد های افغانستان بیلیو، 1880
12. یادداشت های راورتی، 1888 (ترجمه نشده)
13. تبارشناصی افغانستان بیلیو، 1891

با بررسی آثار فوق به این نتیجه گیری ها خواهیم رسید:

1. تمام باشندگان این سرزمین ها خود را خراسانی و سرزمین خود را خراسان می گفتند؛
2. افتخار ایجاد کشور افغانستان و نام گذاری آن نصیب انگلیس ها می شود؛
3. اگر قرار باشد لقب "پدر نشنلیزم افغانی" به جناب طرزی اعطا گردد، افتخار لقب "پدر جعل کاران تاریخ افغانستان" نصیب جناب غبار می گردد.
مگر اینکه دوستان بتوانند اسناد و شواهد دیگری ارایه دارند.